

**ALPHA
SERVICES AND HOLDINGS**

Ομιλία στην Ετήσια Γενική Συνέλευση Μετόχων

(22 Ιουλίου 2022)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Το 2021 ήταν στο σύνολό του ένα έτος με έντονες διακυμάνσεις για τη διεθνή οικονομία και κατ' επέκταση και για τη χώρα μας. Η παγκόσμια οικονομία, πριν την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, ανέκαμπτε δυναμικά από τις επιπτώσεις της πανδημίας και των δυσχερειών στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού. Τόσο στις διεθνείς αγορές, όσο και στην Ελλάδα δεν υπήρχε ορατός κίνδυνος για κάποια νέα κρίση που θα ανέκοπτε την αναμενόμενη ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας. Η ενεργειακή κρίση που ξεκίνησε πέρυσι το καλοκαίρι, μειώνοντας τις προσδοκίες για εύρωστη ανάπτυξη το 2021 και το 2022, σταδιακά κλιμακώθηκε και εν τέλει κορυφώθηκε με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022. Η πολεμική σύγκρουση, πέρα από την τεράστια ανθρωπιστική κρίση για εκατομμύρια ανθρώπους, έχει θέσει τις Ευρωπαϊκές οικονομίες, αλλά και την παγκόσμια οικονομία, αντιμέτωπες με τον κίνδυνο, αφενός της συνέχισης ανόδου του πληθωρισμού, που έχει φθάσει σε υψηλά επίπεδα 40ετίας, και αφετέρου της μεγάλης επιβράδυνσης ή και ύφεσης της οικονομικής δραστηριότητας.

Δεν μπορεί επομένως να αποκλείσει κανείς τον κίνδυνο επιστροφής – μετά από δεκαετίες - στη δίνη του στασιμοπληθωρισμού. Οι σημαντικές αυξήσεις των τιμών στα ενεργειακά προϊόντα, αλλά και στις πρώτες ύλες και τα τρόφιμα -εξελίξεις που αντανακλούν τη σπουδαιότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας από τη Ρωσία και την Ουκρανία, ενέτειναν τις πληθωριστικές πιέσεις και δημιούργησαν παρατεταμένες πληθωριστικές προσδοκίες. Παράλληλα, οι εξελίξεις αυτές επηρεάζουν αρνητικά τα πραγματικά εισοδήματα και τη δαπάνη των νοικοκυριών και ιδιαίτερα των πιο ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Η νέα γεωπολιτική κρίση, που προκλήθηκε από τη Ρωσική εισβολή, ανέτρεψε σε μεγάλο βαθμό τις ελπίδες και τα σχέδια για μια εύρωστη και διατηρήσιμη οικονομική ανάκαμψη. Όλοι οι διεθνείς οργανισμοί και τα ερευνητικά ιδρύματα προβλέπουν περαιτέρω άνοδο του πληθωρισμού και σημαντικές μειώσεις στους ρυθμούς μεγέθυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Χωρίς την αποκλιμάκωση της γεωπολιτικής κρίσης ως το τέλος του τρέχοντος έτους και τη σταδιακή πτώση στις τιμές της ενέργειας, ένα σενάριο με αρνητικές επιπτώσεις στο ρυθμό μεγέθυνσης για

την Ευρώπη και την Ελλάδα γίνεται αρκετά πιο πιθανό. Σε ένα τέτοιο, απευκταίο, σενάριο είναι πιθανή η περαιτέρω μείωση των διαθέσιμων εισοδημάτων, και των περιθωρίων κέρδους των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα την αρνητική επίδραση στην κατανάλωση, τις επενδύσεις και κατά συνέπεια στην ανάπτυξη.

Η γεωπολιτική και η συνακόλουθη ενεργειακή κρίση όμως έχει κάνει επιτακτική την ανάγκη για μια νέα στρατηγική για την ενεργειακή θωράκιση της χώρας. Από τη μια πλευρά πρέπει να βρεθούν τρόποι υποκατάστασης της προμήθειας ρωσικού φυσικού αερίου και πετρελαίου από άλλες χώρες και από την άλλη να υποκατασταθούν τα ορυκτά καύσιμα από καθαρές μορφές ενέργειας, πράγμα όμως που σημαίνει ότι πρέπει να γίνουν σημαντικές επενδύσεις. Πέρα όμως από τη γεωπολιτική και οικονομική διάσταση του ενεργειακού θέματος, είναι γενικότερα αποδεκτό ότι η χρήση ορυκτών καυσίμων συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην κλιματική αλλαγή. Οι επιπτώσεις αυτές αφορούν εν τέλει την ποιότητα της ανθρώπινης ζωής και επηρεάζουν καθοριστικά την οικονομική δραστηριότητα σε ολόκληρο τον κόσμο.

Οι πιο πάνω εξελίξεις έχουν επηρεάσει σημαντικά και τις χρηματοοικονομικές αγορές. Η μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού διεθνώς οδηγεί τις κεντρικές τράπεζες, μεταξύ των οποίων και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), σε σταδιακή ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής. Οι κεντρικές τράπεζες άρχισαν να αντιδρούν με αύξηση των επιτοκίων, για να συγκρατήσουν τον πληθωρισμό, τις πληθωριστικές προσδοκίες και τις δευτερογενείς επιδράσεις τους. Η γενικότερη εικόνα δείχνει ότι οι αγορές προεξοφλούν αύξηση των επιτοκίων, αφού αναμένεται ότι οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες θα αυξήσουν τα βασικά τους επιτόκια εντός του 2022. Η άνοδος του πληθωρισμού, οι αυξήσεις επιτοκίων και η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, έχουν οδηγήσει τους επενδυτές σε αυξημένη αποστροφή προς τον κίνδυνο. Αποτέλεσμα είναι και η σημαντική άνοδος των αποδόσεων των κρατικών και εταιρικών ομολόγων και η πτώση των τιμών των μετοχών.

Η οικονομική δραστηριότητα στη χώρα μας ανέκαμψε με γοργούς ρυθμούς το 2021 και το α' τρίμηνο του 2022, αντισταθμίζοντας τις απώλειες του 2020, που προκλήθηκαν από την πανδημία. Πιο συγκεκριμένα, το 2021 το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά

8,3%, σε σταθερές τιμές, λόγω ανόδου της ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης, αλλά και αύξησης των ιδιωτικών επενδύσεων. Ενώ λοιπόν η πανδημία δεν αποτελεί πια αιτία ανάσχεσης της οικονομικής δραστηριότητας, οι εξελίξεις στον πληθωρισμό και στο γεωπολιτικό πεδίο συνιστούν πηγές αβεβαιότητας και κινδύνων που απειλούν άμεσα και την ελληνική οικονομία.

Η εκτίναξη των τιμών ενέργειας λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων και των προβλημάτων στις εφοδιαστικές αλυσίδες, συμπαρασύρει σταδιακά τις τιμές και σε άλλα βασικά αγαθά, όπως τα τρόφιμα, και διαχέεται στο σύνολο της οικονομίας. Ενδεικτική είναι η άνοδος του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή για την Ελλάδα, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022, η οποία έφθασε στο 8.5%, με την τιμή του φυσικού αερίου στο πρώτο πεντάμηνο να έχει υπερδιπλασιαστεί και την τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας να έχει επίσης αυξηθεί κατακόρυφα, επιφέροντας αυξήσεις δυσβάσταχτες για τις επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Είναι αλήθεια ότι η κυβέρνηση έλαβε σημαντικά μέτρα για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στο εισόδημα των νοικοκυριών και τη ρευστότητα των επιχειρήσεων, αλλά αυτά αναχαιτίζουν την προσπάθεια για την επαναφορά της δημοσιονομικής πειθαρχίας και ισορροπίας στην χώρα.

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Ας έρθουμε στις εξελίξεις του χρηματοοικονομικού τομέα. Η ποιοτική βελτίωση των ισολογισμών των τραπεζών τις οδηγεί να γυρίσουν σελίδα στο πεδίο της χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας. Η μεγάλη μείωση του δείκτη δανείων προς καταθέσεις έχει ως αποτέλεσμα οι τράπεζες να διαθέτουν κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας και επαρκή ρευστότητα, χάρη στην άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ και τη σταδιακή επιστροφή σε θετικό ποσοστό αποταμίευσης. Οι τραπεζικές καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά 16,2 δισ. ευρώ, οι μισές από τις οποίες προέρχονται από τις καταθέσεις των νοικοκυριών. Τέλος, στο σκέλος των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, καταγράφηκε δραστική μείωση του αποθέματός τους, με πώληση δανείων ύψους 27.5 δισ. ευρώ, μέσα από την αξιοποίηση του προγράμματος «Ηρακλής».

Στην Alpha Bank, ο στόχος του Στρατηγικού μας Σχεδίου για τη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου επιτεύχθηκε το 2021, με τον Δείκτη μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων του Ομίλου να μειώνεται στο 13,1% από 42,5% το 2020, και με τα πρόσθετα μέτρα που ελήφθησαν διαμορφώνεται σε μονοψήφιο ποσοστό από το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους. Αυτό ήταν αποτέλεσμα των πωλήσεων και των τιτλοποιήσεων Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων ύψους Ευρώ 16 δισ., καθώς και της αύξησης του χαρτοφυλακίου Εξυπηρετούμενων Δανείων του Ομίλου. Τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα στον Όμιλο μειώθηκαν στα Ευρώ 5,1 δισ. το 2021 από Ευρώ 20,9 δισ. το 2020.

Παράλληλα με τη δραστική μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, η Alpha Bank, κατά τη διάρκεια του 2021, στήριξε την ελληνική οικονομία, καθώς οι συνολικές νέες εκταμιεύσεις δανείων στην Ελλάδα ανήλθαν σε Ευρώ 5,4 δισ., από τα οποία τα Ευρώ 1,6 δισ. αφορούσαν δάνεια προς επιχειρήσεις, κυρίως στους κλάδους των μεταφορών, του εμπορίου, του τουρισμού, της ενέργειας και της μεταποίησης. Αυτή η πιστωτική επέκταση το 2021 υποστηρίχτηκε από την ενίσχυση της καταθετικής βάσης, καθώς οι καταθέσεις του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 47 δισ. στο τέλος του 2021 έναντι ευρώ 43,8 δισ. στο τέλος του 2020. Η κεφαλαιακή θέση της Alpha Bank παρέμεινε ισχυρή το 2021, με τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAD) να διαμορφώνεται σε 16,1% και τον Δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας (CET 1) να ανέρχεται σε 13,2%. Όπως θα σας εξηγήσει ο Διευθύνων Σύμβουλος, το 2021 ήταν μια χρονιά ορόσημο για την Alpha Bank. Πέρα από τη δραστική μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, η Διοίκηση της Τράπεζας πήρε μια σειρά πρόσθετων μέτρων που αποβλέπουν στη μείωση του κόστους, στην αξιολόγηση και καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και στην τεχνολογική αναβάθμιση των δραστηριοτήτων μας.

Σε αυτή την προσπάθεια, το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) υπήρξε ιδιαίτερα δραστήριο, εξετάζοντας με κριτικό αλλά και εποικοδομητικό πνεύμα τις πρωτοβουλίες της Διοίκησης. Το 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο συνήλθε 29 φορές, η Επιτροπή Ελέγχου 15, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων 17, η Επιτροπή Αποδοχών 11, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης, Βιωσιμότητας και Ανάδειξης Υποψηφίων 10 και το ΔΣ σε επίπεδο μη εκτελεστικών μελών 7. Επιπλέον, το ΔΣ προχώρησε στην

εκπόνηση προγράμματος βελτίωσης των δράσεων του, με βάση τις εισηγήσεις του Εξωτερικού μας Συμβούλου για τα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης καθώς και τις προτάσεις της Εταιρείας FIDELIO που αξιολόγησε τη λειτουργία του ΔΣ, κατ' εντολή του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Στο σημείο αυτό επιθυμώ να σας θυμίσω ότι τα τελευταία χρόνια έχουμε ξεκινήσει στην Alpha Bank ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για την ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης. Η πρόοδος που σημειώσαμε είναι σημαντική αφού η ποιότητα της Εταιρικής Διακυβέρνησης δεν υστερεί από το επίπεδο των μεγάλων ευρωπαϊκών τραπεζών. Πιο συγκεκριμένα:

- Έχουμε ένα από τα πιο ανεξάρτητα και διαφοροποιημένα Διοικητικά Συμβούλια στη χώρα, με την αναλογία των ανεξάρτητων Μελών να βρίσκεται στο 61% - από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ελλάδα
- Η εκπροσώπηση των γυναικών στο Διοικητικό μας Συμβούλιο έχει αυξηθεί από 8% το 2019 σε 23%, και με την δική σας έγκριση σήμερα θα υπερβεί το 30%
- Έχουμε υιοθετήσει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
- Έχει βελτιωθεί το πλαίσιο και οι πολιτικές αποδοχών μας έχουν βελτιωθεί, προκειμένου να εναρμονιστούν με τα συμφέροντα των Μετόχων μας.
- Προχωρήσαμε σε μεταρρυθμίσεις στη διακυβέρνηση, για να βελτιώσουμε την εποπτεία των θεμάτων ESG, σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Προοπτικές για την ελληνική οικονομία

Ο υψηλός πληθωρισμός έχει ήδη αρχίσει να προκαλεί αύξηση των επιτοκίων παρέμβασης των κεντρικών τραπεζών, με αρνητικές επιπτώσεις στα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων και την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών. Παράλληλα, η αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ σε συνδυασμό με το ελεγχόμενο κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους – χάρη στα χαμηλά σταθερά επιτόκια δανεισμού από τον «επίσημο τομέα» - οδηγούν σε αποκλιμάκωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους είναι πλήρως

διασφαλισμένη έναντι των τεράστιων εξωτερικών απειλών. Είναι λοιπόν σημαντικό να δοθεί έμφαση στη σταδιακή αποκατάσταση και διατήρηση της δημοσιονομικής ισορροπίας, με στόχο τη δημιουργία πρωτογενούς πλεονάσματος από το 2023. Οι επιδοτήσεις στήριξης των νοικοκυριών και επιχειρήσεων θα πρέπει να κατευθύνονται πρωτίστως στους έχοντες ανάγκη, με βάση εισοδηματικά κριτήρια, ούτως ώστε οι αυξήσεις αυτές να μην υπερβούν σε καμία περίπτωση τις αυξήσεις στα φορολογικά έσοδα, τα οποία είναι συνάρτηση του ονομαστικού εισοδήματος.

Παρά τη γεωπολιτική αβεβαιότητα, το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να παραμείνει σε ανοδική πορεία τα επόμενα τρίμηνα του 2022. Ο βασικός μοχλός της μεγέθυνσης αναμένεται να είναι οι καλές επιδόσεις του τουρισμού. Θετική θα είναι επίσης η επίδραση των πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων που έχει ανακοινώσει η κυβέρνηση και τα οποία στοχεύουν στην άμβλυνση του αυξανόμενου ενεργειακού κόστους, καθώς και η αύξηση του ποσοστού απορρόφησης των πόρων στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ). Με βάση τις πρόσφατες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 4.0% το 2022 και κατά 2,4% το 2023. Εκτιμάται επίσης ότι ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα φτάσει το 8,9% το 2022 και θα αποκλιμακωθεί στο 3,5% το 2023.

Πέρα όμως από τα μέτρα στήριξης της κυβέρνησης, βασικές προϋποθέσεις για την στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των εγχωρίως παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών. Η αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας σε συνδυασμό με τη συνετή δημοσιονομική πολιτική και τις διαρθρωτικές αλλαγές, θα παίξουν καταλυτικό ρόλο στο να αποκτήσει η χώρα την επενδυτική βαθμίδα, που είναι ζωτικής σημασίας για τη χρηματοδότηση του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Ζούμε μια περίοδο με κοσμοϊστορικές εξελίξεις που αλλάζουν τα αναπτυξιακά πρότυπα που γνωρίζουμε. Βασικοί πυλώνες του νέου προτύπου που διαμορφώνεται είναι η βιώσιμη και συμπεριληπτική ανάπτυξη και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες τόσο στη δημόσια όσο και την ιδιωτική σφαίρα.

Σε αυτή την περίοδο, το χρηματοπιστωτικό σύστημα παίζει καθοριστικό ρόλο τόσο στη νέα εποχή της ψηφιοποίησης, όσο και στη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Η Alpha Bank πρωτοπορεί και στις δύο αυτές κατευθύνσεις, ενσωματώνοντας στη λειτουργία της τα νέα εργαλεία της ψηφιακής μετάβασης και αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες που αυτά παρέχουν στο ανθρώπινο δυναμικό της, αλλά και στους πελάτες της.

Το 2021 ήταν μια δύσκολη χρονιά, μέσα στην οποία, υπό αντίξοες συνθήκες, είχαμε σημαντικά επιτεύγματα. Από τη θέση του Προέδρου του ΔΣ, επιθυμώ να εκφράσω την ευαρέσκεια μου στο Διευθύνοντα Σύμβουλο και τη Διοικητική ομάδα, αλλά και σε όλο το προσωπικό για τη σκληρή και μεθοδική τους δουλειά, την κατανόηση των προκλήσεων και των δυσκολιών που αντιμετωπίσαμε και για την αφοσίωση τους στην Τράπεζα. Την περασμένη χρονιά, η μεγάλη οικογένεια της ALPHA BANK θρήνησε την απώλεια του θεμελιωτή της του Γιάννη Κωστόπουλου. Τιμώντας τη μνήμη του θα προχωρήσουμε στη νέα εποχή, με λογισμό και μ' όνειρο όπως του άρεσε να λέγει. Το τρέχον έτος έφερε σημαντικές ανατροπές στο γεωπολιτικό περιβάλλον, σε παγκόσμιο επίπεδο, και έχει αυξήσει δραματικά τις αβεβαιότητες για το μέλλον των οικονομιών μας. Οι προκλήσεις είναι μεγάλες και πρωτόγνωρες. Θέλω να πιστεύω όμως ότι στο τέλος θα επικρατήσει νηφαλιότητα στον κόσμο και εμείς στην Alpha Bank, με βάση το σωστό σχεδιασμό, τη συσσωρευμένη εμπειρία και την αγάπη μας για την Τράπεζα μας αλλά και την Ελλάδα, θα αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τις νέες δοκιμασίες.